

O exorcismu a uzdravování rodových kořenů

V polovině června letošního roku byl vydán Komisí ČBK pro nauku víry (o jejíž existenci možná mnozí čtenáři FL ani nemají tušení...) nejen zajímavý, ale i důležitý dokument s názvem *Exorcismus a uzdravování rodových kořenů*. Dokument je podepsán pražským arcibiskupem Dominikem Dukou.

Protože v posledních měsících jsem byl na toto téma několikrát dotázán, s vděčností jsem přijal text tohoto dokumentu, který chci krátce čtenářům přiblížit.

V první části tento dokument, jak název napovídá, objasňuje některé otázky ohledně exorcismu a především připomíná některé podmínky, které církev pro exorcismus jako takový stanovuje. Nejdůležitějším sdělením je zde rozlišení malého a velkého exorcismu a co všechno musí velkému exorcismu předcházet a kdo jej může za jakých okolností konat. „Za malý či jednoduchý exorcismus je možno považovat obecné modlitby či úkony v liturgii, které se zmiňují o existenci Zlého a dovolávají se ochrany před ním. Může se k nim uchýlit každý věřící ve chvílích, kdy bojuje s různými pokušeními nebo i preventivně, jak je tomu i v současnosti při modlitbě ke sv. Michaelu Archandělovi“.

Pokud jde o tzv. velký nebo slavnostní exorcismus je podle Kodexu církevního práva rezervován pouze knězi, který je k tomu úkonu pověřen diecézním biskupem.

Po tomto rozlišení, dokument připomíná pravdu, na kterou věřící nesmí zapomenout a která mu pomáhá nahlédnout na celou problematiku Zlého a jeho působení:

„Prevenčí před Zlým je život v posvěcující milosti, to je život podle Desatera, evangelního blahoslavenství, řádný svátostný život (svátost smíření, eucharistie), užívání svátostí a opravdový život modlitby.“

V druhé části textu se autoři dokumentu zabývají tzv. uzdravením rodových kořenů. Dokument se nejprve vyjadřuje k tomu, co uzdravení rodových kořenů ve zkratce je: „Častým zjevem, s kterým se setkáváme v posledních desetiletích, je modlitba za uzdravení rodových kořenů. Toto onemocnění rodových kořenů je spojováno s působením Zlého a působením hříchů v minulých generacích s dopadem na současnou generaci. Tento fenomén se opírá o biblické a lidové tradice, především o působení kletby a dopad hříchů v tradici rodiny.“ V dokumentu čteme o biblických základech této problematiky: „Morálně teologická interpretace říká již po staletí, že kletba nemůže působit vůči nevinnému, kterého chrání Bůh. Již od proroka Ezechiela říká biblická tradice, že není přenosná z generace na generaci, ale každý zodpovídá za své aktuální činy. Proto nelze hovořit o přenášení Božích trestů na následující generace. Dochází zde často k zaměňování kolektivní viny za kolektivní zodpovědnost. Je ovšem na místě odčinit některé důsledky jednání našich předků, za předpokladu, že je to možné a rozumné. Neznamená to však přenos viny z jednoho pokolení na druhé.“

Dále text poukazuje na problém, který je společný s předchozím tématem dokumentu, totiž na podceňování moci svátostí, zvláště křtu a eucharistie: **„Chybí nám**

v tomto případě dostatečné pochopení svátostí, především křtu, biřmování a eucharistie, tj. iniciačních svátostí, ale také i dalších svátostí, jako je svátost smíření a pokání, pomazání nemocných, ale i působení svátostí a života modlitby a zasvěcení. Nejsou brány také v úvahu odpustkové modlitby.“

Ohledně působení a moci Zlého (dábla, Satana) nám hrozí často jeden ze dvou nesprávných postojů: buď přestaneme v něj věřit, podceníme jeho podněty a rezignujeme z postoje, který Pán Ježíš nazývá bděním, hřešíme a nechceme si to ani přiznat anebo působení Zlého přeceňujeme, všude ho vidíme a žijeme ve strachu před ním a nakonec ve strachu před Bohem. Pokud dáváme za pravdu autorovi věty, že největším vítězstvím Satana je to, že jsme přestali v něj věřit, měli bychom se zamyslet i nad druhou možností: úspěchem Zlého je přivedení nás ke strachu z moci zla, které vnímáme jako silnější než Boží milost.

Osobně jsem moc vděčný za tento dokument, který nám připomíná pravdy úplně základní: že vítězství nad Zlým se už uskutečnilo a to v životě, smrti a zmrtvýchstání Ježíše Krista a my můžeme mít na tomto vítězství podíl, skrze svátost křtu, smíření a eucharistie (samozřejmě i díky ostatním svátostem). Neseme zodpovědnost za spásu našich předků – tedy můžeme přispět k tomu, aby byli zbaveni pout smrti a měli účast na věčném životě. Už několik set let před Kristem Juda Makabejský považoval za svatou a zbožnou myšlenku vykonávat smírnou oběť za mrtvé, aby byli zbaveni hříchu (2 Mak 12,46). S radostí můžu konstatovat, že v naší farnosti je živá tradice sloužení mše svaté za zemřelé rodiče a předky, ale nelze přitom opomenout věc poněkud znepokojující: zanedbání příležitostí k přijetí svatého přijímání. Poměrně často pozůstalí ani při pohřbu, ani při ostatních bohoslužbách za zemřelé, nepřístupují k zpovědi ani svatému přijímání.

Mezi námi a těmi, kteří už odešli z tohoto světa, dochází k jakési výměně duchovních darů: věříme v přímlyvu svatých a sami můžeme svou modlitbou a svátostmi pomoci těm, kteří čekají ospravedlnění. Tady se pro nás také otevírá prostor pro přijetí milosti odpustků, což nám také připomněl citovaný dokument.

V jednom z úvodů k Modlitbě Páně znějí slova: Když jsme byli pokřtěni, nepřijali jsme ducha otroctví, abychom se znovu báli, ale přijali jsme Ducha synovství, v němž smíme Boha nazývat Otcem. Mešní píseň připomíná, že k tomuto Otcí můžeme přistupovat „s bázní, ale beze strachu“. V křestním exorcismu se modlíme: „Všemohoucí, věčný Bože, poslal jsi na svět vlastního Syna, aby zničil moc ducha zla a vyvedl nás z temnot do tvého podivuhodného světla.“ A sv. Jan ujišťuje, že láska je větší než strach.

Tato láska k našim blízkým zemřelým nás vede k modlitbě za ně. Láska, kterou nás Bůh miluje je zárukou toho, že On nedovolí, aby nás postihla kletba, vůči které zůstáváme bezmocní.

Vřelě doporučuji čtení a reflexi nad zmíněným dokumentem ČBK. Jiný zajímavý text na toto téma můžete najít na: <http://www.gelenius.cz/2010/10/kenneth-mcall-uzdraveni-rodovych-korenu.html>

M.Gierga